gemeente Nijkerk

Collegewerkprogramma 2026 – 2030







Inhoudsopgave

1. Samen sterk ... 3
1.1 Wat we belangrijk vinden ... 3
1.2 Hoe we dat willen doen ... 3
1.3 Wat dit collegewerkprogramma is, en wat het niet is ... 4
1.4 Leeswijzer ... 5
2. Samen verder bouwen aan onze gemeente ... 6
2.1 Het coalitieakkoord ... 6
2.2 We verdelen de maatschappelijke opgaven over 4 perspectieven ... 6
2.3 We gaan door met wat al loopt ... 6
2.4 We maken duidelijke keuzes ... 7
3. Onze koers in het kort ... 8
3.1 Maatschappelijke opgaven ... 9
3.2 Doelen en indicatoren ... 9
4. Perspectief Ruimte ... 10
4.1 Maatschappelijke opgave: Een thuis voor iedereen ... 10
4.2 Maatschappelijke opgave: We delen de ruimte eerlijk en optimaal ... 12
4.3 Maatschappelijke opgave: Een bloeiende economie in een vitale samenleving ... 15
4.4 Maatschappelijke opgave: Duurzaam is de sleutel naar onze toekomst ... 17
5. Perspectief Sociaal ... 21
5.1 Maatschappelijke opgave: Alle inwoners doen mee en horen erbij ... 21
5.2 Maatschappelijke opgave: Mensen hebben een bodem in hun bestaan ... 23
6. Perspectief Veiligheid ... 25
6.1 Maatschappelijke opgave: Een veilige samenleving maken we samen ... 25
7. Perspectief Dienstverlening ... 27
7.1 Maatschappelijke opgave: Samen maken we het mogelijk ... 27
8. Hoe en met wie gaan we dit doen ... 29
8.1 Rollen van college en organisatie ... 29
8.2 Participatie van inwoners ... 29
8.3 Lokale samenwerking met partners ... 30
8.4 Public affairs ... 30
8.5 Regionale samenwerking ... 31

1. Samen sterk

1.1 Wat we belangrijk vinden

In het collegewerkprogramma leest u wat we in de gemeente Nijkerk willen behouden en wat we willen ontwikkelen. Denk aan een sterke agrarische sector, doorstroming op de woningmarkt, ruimte voor ontmoeting en verbinding, een veilige leefomgeving en ruimte voor ondernemerschap.

In alles wat we willen bereiken, komen een aantal thema's steeds terug. We vinden een sterke samenleving belangrijk met een sterke lokale economie. Wat we ook belangrijk vinden is dat we samen bouwen aan die samenleving. Met zorg voor de meest kwetsbaren en jongeren de mogelijkheid geven om kansrijk op te groeien. Bij alles wat we in onze leefomgeving doen proberen we schade aan het milieu te voorkomen. En dragen we bij aan een natuur met grote variatie aan dieren en planten.

We hebben een duidelijke ambitie: we willen de gemeente Nijkerk mooier achterlaten dan we haar hebben gekregen.

1.2 Hoe we dat willen doen

Met onderstaande uitgangspunten bepalen we niet zozeer wát we doen, maar vooral hóe we het doen. Deze manier van werken komt terug in alle opgaven en doelen in dit collegewerkprogramma.

Wij geloven in de kracht van samenleven: iedereen hoort erbij
In onze gemeente hoort iedereen erbij, wie je ook bent. We geloven in een gemeente waarin we elkaar respecteren in onze eigenheid en waarin verschillen ons niet verdelen, maar juist verrijken. Waar we met oprechte nieuwsgierigheid naar elkaar luisteren en samen zoeken naar oplossingen die werken voor de hele gemeenschap. We verliezen niemand uit het oog. Iedereen mag meedoen, wordt gehoord en krijgt de ruimte om zichzelf te zijn. Want iedereen in onze gemeente is waardevol.

Dat vraagt meer dan goede bedoelingen. Daarom zorgen we dat gebouwen, de openbare ruimte, informatie en dienstverlening toegankelijk zijn. We houden daarbij rekening met mensen met een beperking, ouderen en mensen die meer moeite hebben met digitale vaardigheden. Ook bij het bouwen van woningen en het inrichten van wijken houden we rekening met verschillende levensfasen.

Artikel 1 van de Nederlandse Grondwet is de basis van al onze plannen: discriminatie en uitsluiting accepteren we niet. Dat laten we ook zien in ons gedrag en onze communicatie. Hetzelfde verwachten we van al onze samenwerkingspartners.

We werken aan een sterke samenleving
We geloven dat inwoners, vrijwilligers, ondernemers, verenigingen, geloofsgemeenschappen – zoals kerken en moskeeën – en maatschappelijke organisaties vaak zelf het beste weten wat nodig is om hun omgeving sterker te maken. In dit document bedoelen we met 'inwoners en lokale partners' al deze groepen en organisaties. Oplossingen bedenken we dan ook samen met de mensen om wie het gaat. Samen met hen bouwen we graag aan een sterke, betrokken gemeenschap.

We zetten erop in dat inwoners zo veel mogelijk op eigen kracht kunnen leven. We versterken wat inwoners, gezinnen, lokale partners en hun omgeving zelf kunnen. Hulp is zo licht als dat kan en zo zwaar als nodig is. Voorkomen is beter dan genezen, en iedereen draagt naar vermogen bij.

Daarom betrekken we inwoners en lokale partners op tijd bij het maken van plannen en het nemen van besluiten. We vertellen duidelijk wat we met hun ideeën en zorgen doen. Bij besluiten laten we zien welke belangen we hebben afgewogen en waarom we bepaalde keuzes maken. Dat doen we open, eerlijk en in duidelijke taal.

We zijn dichtbij en kijken wat wél kan
Elke woonkern heeft een eigen karakter en een eigen verhaal. Daar houden we rekening mee. We zorgen voor passende voorzieningen en ondersteuning dichtbij huis. Ook werken we aan een veilige en prettige openbare ruimte. We denken vanuit wat mogelijk is en proberen onnodige regels te verminderen door steeds te kijken naar wat wél kan.

Voor onze ondersteuning aan inwoners betekent dit dat die zoveel mogelijk aansluit bij hun leefwereld en beschikbaar is waar dat nodig is. Daarbij kijken we niet alleen naar de individuele hulpvraag, maar ook naar de omgeving waarin iemand leeft. We kijken naar het geheel: naar het gezin, het sociale netwerk en andere factoren die van invloed zijn op hoe iemand kan functioneren.

We werken aan sociale veiligheid
We willen dat inwoners zich veilig voelen. Thuis, op straat en in gezelschap van anderen. Sociale veiligheid is niet alleen een zaak van handhaving, maar heeft ook te maken met de manier waarop we onze gemeente inrichten en met elkaar omgaan. Denk aan goede verlichting, overzichtelijke fietsroutes tussen wijken en kernen, verkeersveilige wegen in het buitengebied en ontmoetingsplekken waar iedereen welkom is.

We hebben daarnaast aandacht voor de eerste signalen van huiselijk geweld. Ook binnen scholen, verenigingen en op het werk moet iedereen zich veilig kunnen voelen. We reageren snel op meldingen van onveilige situaties.

We werken samen en kijken vooruit
We zorgen dat inwoners met hun vraag op de juiste plek terechtkomen. Wonen, zorg, veiligheid, duurzaamheid en economie beïnvloeden elkaar. Daarom zoeken we naar oplossingen vanuit het geheel. Ook werken we samen met inwoners en lokale partners in de gemeente. Daarnaast werken we samen met andere gemeenten in de regio, met de provincie en het Rijk.

Dat doen we met verantwoordelijkheid, vertrouwen en de blik vooruit: niet alleen gericht op gisteren en vandaag, juist ook op morgen en overmorgen. Zodat ook de generaties na ons kunnen leven in een omgeving waar ze zich thuis voelen en waar ze trots op zijn.

1.3 Wat dit collegewerkprogramma is, en wat het niet is

Dit collegewerkprogramma beschrijft op hoofdlijnen wat we de komende jaren gaan doen. Het is een vertaling van het coalitieakkoord naar opgaven, doelen en acties. Bestaand beleid blijft gelden. Het programma helpt ons om keuzes te maken over wat we nu doen, wat we later doen en wat we niet doen. Tegelijkertijd houden we ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en initiatieven uit de samenleving.

Het collegewerkprogramma is ook de basis voor de planning- en controlcyclus. Via de begroting, de bestuursrapportages en de jaarstukken maken we duidelijk welke resultaten we boeken en hoe we ervoor staan.

In de Kadernota 2028 staat hoeveel geld er nodig is om de taken en ambities van de gemeente te realiseren. Tegelijkertijd kijken we zorgvuldig naar de manier waarop we de ombuigingen vormgeven. Zo zorgen we ervoor dat de gemeente ook op lange termijn financieel gezond blijft.

Sommige plannen willen we al eerder oppakken. Dat doen we zoveel mogelijk met het geld dat al beschikbaar is. Als daarvoor een besluit van de gemeenteraad nodig is, leggen we een voorstel voor. Deze keuzes maken we niet alleen. We betrekken inwoners en lokale partners bij de keuzes die hen raken.

1.4 Leeswijzer

Eerst leest u waar we verder aan bouwen in onze gemeente. Daarna leest u een samenvatting van onze koers. Vervolgens beschrijven we de 8 maatschappelijke opgaven. Per opgave leest u wat er speelt, wat we willen bereiken, welke doelen daarbij horen. Ook leest u wat we gaan doen om de doelen te realiseren. We sluiten af met de manier waarop we samenwerken met de gemeentelijke organisatie, inwoners, lokale partners en de regio's.

2. Samen verder bouwen aan onze gemeente

2.1 Het coalitieakkoord

“Een gemeente waar we ons thuis voelen en waar we trots op zijn, dat is waar wij als coalitie de komende 4 jaar voor willen gaan.” – Coalitieakkoord 2026-2030

In juli 2026 presenteerden CDA, ChristenUnie-SGP, VVD en PRO21 het coalitieakkoord ‘Samen sterk. Bouwen aan de toekomst’. Hierin staat wat we als gemeente Nijkerk de komende jaren belangrijk vinden. We beschrijven wat we in onze gemeente willen behouden en wat we verder willen ontwikkelen. Dat doen we voor de hele gemeente: Hoevelaken, Nijkerkerveen, Holkerveen, Appel, Driedorp, Slichtenhorst, Holk en Nijkerk.
In het coalitieakkoord staan onze belangrijkste plannen en ambities. In dit collegewerkprogramma leest u hoe we met deze ambities aan de slag gaan. Wij beschrijven wat we willen bereiken en welke doelen daarbij horen. Ook maken we duidelijk hoe we onze doelen gaan bereiken. Zo maken we de ambities uit het coalitieakkoord concreet.

2.2 We verdelen de maatschappelijke opgaven over 4 perspectieven

- Ruimte;
- Sociaal;
- Veiligheid;
- Dienstverlening.

Voor iedere maatschappelijke opgave hebben we concrete doelen bepaald. Zo kunnen we beter keuzes maken en gericht werken aan het behalen van onze doelen.

2.3 We gaan door met wat al loopt

We beginnen niet bij nul. In de vorige bestuursperiode zijn er woningen gebouwd en is de transitie sociaal domein gestart. Ook hebben we de opvang van vluchtelingen op een menselijke manier georganiseerd. De gemeentelijke organisatie is gaan werken vanuit de 8 maatschappelijke opgaven. Op deze basis bouwen we de komende jaren verder. Deze opgaven sluiten aan op de programmabegroting. Zo wordt duidelijk hoe onze plannen, het beschikbare geld en de uitvoering met elkaar samenhangen.

Veel van ons werk loopt de komende jaren door. We noemen hieronder enkele voorbeelden. Deze opsomming is niet volledig. We bouwen 250 woningen per jaar en de daarbij behorende voorzieningen, zoals het nieuwe dorpshuis in Hoevelaken. Ook werken we verder aan de plannen voor Oostelijk Nijkerk, Klaarwater in Hoevelaken, Nijkerkerveen en Stadshaven. Daarnaast ronden we de plannen voor Doornsteeg en Paasbos af. We werken ook aan de opvang van asielzoekers op 4 kleine locaties verspreid over de gemeente. We gaan verder met de Routekaart Klimaatneutraal Nijkerk 2050 en het Integraal Veiligheidsplan. Ook werken we de koers voor het overkoepelend beleidsplan Sociaal Domein en de verdere ontwikkeling van het Servicecentrum verder uit.

Betrouwbaar zijn betekent voor ons: afmaken waar we aan begonnen zijn.

2.4 We maken duidelijke keuzes

Deze ontwikkelingen vragen om duidelijke keuzes, focus en prioritering. We kunnen niet alles tegelijk doen. Daarom kiezen we bewust waar we de komende jaren onze tijd, mensen en geld voor inzetten Tegelijkertijd verandert de wereld om ons heen. Verschillende ontwikkelingen hebben veel invloed op onze gemeente en op werk dat we doen. We noemen de belangrijkste:

- **Onze gemeente groeit**
  De gemeente Nijkerk heeft inmiddels meer dan 46.200 inwoners en groeit verder. Daardoor zijn meer woningen en voorzieningen nodig. Deze groei vraagt om voldoende werk en goede bereikbaarheid. De gemeentelijke organisatie groeit mee om onze doelen te bereiken.

- **De komst van een grote defensiekazerne in Zeewolde**
  Vlakbij de Nijkerkerbrug komt de grootste defensielocatie van Nederland. Dat heeft gevolgen voor het verkeer, de woningmarkt, de polder Arkemheen en het stroomnet. De kazerne biedt ook kansen, bijvoorbeeld voor werkgelegenheid en voorzieningen.

- **Een vol stroomnet**
  Er is weinig ruimte op het stroomnet. Daardoor kan het langer duren voordat nieuwe woningen, bedrijven en voorzieningen een aansluiting krijgen.

- **Druk op zorg en ondersteuning neemt toe**
  Er komen steeds meer ouderen en de vraag naar jeugdhulp groeit. Tegelijk zijn er tekorten aan personeel en geld. Daardoor staat de zorg en ondersteuning steeds meer onder druk.

- **De beschikbare ruimte is beperkt en regels veranderen**
  Stikstof, de veranderingen in de landbouw, het klimaat en de Omgevingswet vragen om zorgvuldige keuzes over de inrichting van onze leefomgeving.

- **Verschillende vormen van onveiligheid**
  Ondermijning en online oplichting vragen steeds meer aandacht. Ook bereiden we ons voor op crisissituaties, zoals langdurige uitval van stroom of internet. Zo zorgen we ervoor dat onze samenleving beter is voorbereid op onverwachte situaties en zich daarna sneller kan herstellen.

- **We krijgen te weinig geld van het Rijk**
  De gemeente Nijkerk is financieel gezond. Toch krijgen we, net als andere gemeenten, te weinig geld van het Rijk. Vanaf 2028 zijn onze vaste inkomsten lager dan onze uitgaven. Dat betekent dat we keuzes moeten maken over wat we wel en niet kunnen doen.

3. Onze koers in het kort

In dit collegewerkprogramma werken we aan 8 maatschappelijke opgaven, verdeeld over 4 perspectieven. Hieronder ziet u in 1 oogopslag wat we willen bereiken en wat de belangrijkste doelen zijn.

Maatschappelijke opgave	Wat we willen bereiken en belangrijkste doelen
Ruimte	
1.1 Een thuis voor iedereen	Voldoende, passende en betaalbare woningen voor iedere levensfase. We bouwen 250 woningen per jaar, vergroten de woonkansen voor starters, eigen inwoners, senioren en kwetsbare inwoners, stimuleren woonvormen voor ontmoeting. Asielzoekers, Oekraïners en statushouders vangen we goed op.
1.2 We delen de ruimte eerlijk en optimaal	Een evenwichtige verdeling van de schaarse ruimte. We versterken de identiteit van de 3 kernen en het landelijk gebied. We realiseren toekomstbestendige voorzieningen, investeren in een groene, veilige en klimaatadaptieve openbare ruimte en werken aan veilige en duurzame mobiliteit.
1.3 Een bloeiende economie in een vitale samenleving	Een economisch sterke gemeente door voldoende ruimte voor economie, werklocaties beter te benutten en toekomstbestendig maken, investeren in vitale en aantrekkelijke kernen en economische kansen te benutten voor innovatie en werkgelegenheid. En een aantrekkelijke en duurzame vrijetijdseconomie.
1.4 Duurzaam is de sleutel naar onze toekomst	Een duurzame gemeente binnen de draagkracht van onze leefomgeving: onderweg naar klimaatneutraal in 2050. Met minder aardgas, schonere mobiliteit, verduurzaming van bedrijven, meer duurzame opwek van energie en aandacht voor circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit.
Sociaal	
2.1 Alle inwoners doen mee en horen erbij	Kinderen en jongeren groeien gezond en veilig op in sterke gezinnen en krijgen gelijke kansen om zich te ontwikkelen. Volwassenen functioneren zo zelfstandig mogelijk en inwoners leven gezond, veilig en zijn veerkrachtig, kunnen rekenen op een sterke sociale basis en kunnen meedoen in de samenleving.
2.2 Mensen hebben een bodem in hun bestaan	Inwoners hebben voldoende bestaanszekerheid, grip op hun financiën en perspectief op werk, onderwijs en meedoen.
Veiligheid	
3.1 Een veilige samenleving maken we samen	Een samenleving waarin mensen naar elkaar omkijken en weerbaar zijn. Minder ondermijning, meer weerbaarheid tegen (digitale) criminaliteit, een veilige openbare ruimte, goede voorbereiding op crisissen en betere samenwerking tussen zorg en veiligheid.

Maatschappelijke opgave	Wat we willen bereiken en belangrijkste doelen
Dienstverlening	
4.1 Samen maken we het mogelijk	Een betrouwbare, toegankelijke en dienstverlenende gemeente. Met heldere dienstverlening, sterke participatie en een doelgerichte, efficiënte organisatie.

3.1 Maatschappelijke opgaven

De maatschappelijke opgaven vormen de basis van dit collegewerkprogramma. Ze beschrijven de belangrijkste onderwerpen waar we de komende jaren aan werken.

De opgaven bouwen voort op de 8 maatschappelijke opgaven uit de programmabegroting. Daardoor blijft de opbouw herkenbaar. We hebben de opgaven en ambities aangepast aan wat we de komende jaren willen bereiken.

Per opgave leest u:

- **Korte omschrijving:** wat er speelt en waarom deze opgave belangrijk is;
- **Dit willen we bereiken:** de ambitie, wat we voor onze inwoners willen bereiken en welk maatschappelijk effect we voor ogen hebben;
- **De doelen:** waar we onze aandacht op richten en welke resultaten we willen behalen;
- **Hoe gaan we dit bereiken:** wat we doen om onze doelen te bereiken. Per doel beschrijven we de belangrijkste acties.

3.2 Doelen en indicatoren

Per doel werken we kernindicatoren uit, zodat we de voortgang kunnen volgen. Geen lange afvinklijst op uitvoeringsniveau, maar een beperkt aantal indicatoren die laten zien of we de goede kant op gaan en of het bereiken van onze doelen dichterbij komt.

We werken aan een betere informatievoorziening per opgave, waarmee we de indicatoren monitoren, zoals in de monitor sociaal domein en de monitor duurzaamheid. Daarmee is de juiste informatie beschikbaar om te sturen, besluiten te onderbouwen en verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad.

4. Perspectief Ruimte

4.1 Maatschappelijke opgave: Een thuis voor iedereen

De druk op de woningmarkt is groot. Door de groei van de gemeente, de komst van nieuwe inwoners en jongeren die het ouderlijk huis verlaten, neemt de vraag naar woningen toe. Vooral starters, senioren en kwetsbare inwoners hebben moeite om een passende en betaalbare woning te vinden. Daarnaast vraagt de opvang en huisvesting van asielzoekers, Oekraïners en statushouders om woonruimte. Tegelijkertijd willen steeds meer inwoners zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen omgeving blijven wonen. Daarmee gaat de woonopgave niet alleen over meer woningen realiseren, maar ook over het organiseren van passende woonruimte, vernieuwende woonvormen, ontmoeting en sociale samenhang.

Dit willen we bereiken
Inwoners hebben voldoende toegang tot passende en betaalbare woningen. Hierdoor kunnen zij in iedere levensfase een thuis vinden. We bouwen aan een inclusieve gemeente met ruimte voor starters, senioren, mensen in kwetsbare posities, nieuwe inwoners en vernieuwende woonvormen.

Doelen

1	250 woningen per jaar bouwen	Er worden 250 nieuwe woningen per jaar gebouwd, waarbij integrale ruimtelijke afwegingen worden gemaakt om een evenwichtige uitbreiding van de woningvoorraad te realiseren.
2	Meer woonkansen voor aandachtsgroepen	We vergroten de kansen voor starters, eigen inwoners, senioren en kwetsbare inwoners om passende woonruimte te vinden.
3	Stimuleren woonvormen voor ontmoeting	Er worden meer woonvormen gerealiseerd die ontmoeting en onderlinge betrokkenheid versterken.
4	Huisvesten asielzoekers, Oekraïners en statushouders	We voldoen aan de wettelijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente voor opvang en huisvesting voor asielzoekers, Oekraïners en statushouders.

Hoe gaan we dit bereiken?

1. 250 woningen per jaar bouwen

- We blijven werken aan onze woningbouwambities binnen de afspraken van de Woondeal Regio Foodvalley en de regionale verstedelijkingsstrategieën. Regio Amersfoort blijft daarbij onze woningmarktregio voor de afstemming van wonen en zorg, de verdeling van woonruimte en andere volkshuisvestelijke opgaven. Zo zorgen we samen met regionale partners voor voldoende passende woningen voor huidige en toekomstige inwoners.
- We geven invulling aan de woningbouwlocaties die we vanuit gebiedsvisies bezien en die voortvloeien uit de Omgevingsvisie.
- We blijven werken aan de uitvoering van de woningbouwprojecten die zijn opgenomen in de woningbouwprogrammering en -prognose. Onder meer rond locaties als Doornsteeg, Stadshaven, Wonen bij de Toren, St. Jozef, Paasbos, Nijkerkerveen deelplan 3 en Klaarwater.
- Met behulp van de Woningbouwmonitor geven we jaarlijks inzicht in de voortgang en resultaten, van de woningbouwopgave.

2. Meer woonkansen voor aandachtsgroepen

- We geven uitvoering aan de Wet versterking regie volkshuisvesting. Een belangrijk onderdeel hiervan is het opstellen van een lokaal Volkshuisvestingsprogramma, waarin de gemeentelijke ambities en opgaven op het gebied van wonen concreet worden uitgewerkt. De Woonvisie 2024+ is daarbij het uitgangspunt. Naar verwachting stellen we het Volkshuisvestingsprogramma medio 2027 vast. De Woonvisie wordt opgenomen in de Omgevingsvisie 2.0.
- We geven uitvoering aan de prestatieafspraken 2025-2027 die met de woningcorporaties en huurdersvertegenwoordiging zijn gemaakt. Daarbij ligt de nadruk op de bouw van sociale huurwoningen, het bevorderen van doorstroming op de woningmarkt en het verduurzamen van de bestaande sociale woningvoorraad. In de tweede helft van 2027 stellen we nieuwe prestatieafspraken opgesteld voor de periode 2028-2030.
- We verkennen de mogelijkheden om op verschillende locaties versneld woningen te realiseren, met aandacht voor de specifieke doelgroepen en eventueel met flexibele bestemming. Het gaat in totaal om circa 250 wooneenheden.
- We bevorderen de doorstroming door in nieuwbouwprojecten het aantal voor senioren geschikte woningen te vergroten, vooral op locaties dicht bij voorzieningen. Daarnaast zetten we een wooncoach in voor senioren.
- We blijven starters ondersteunen met startersleningen.
- We zorgen voor woonruimte voor kwetsbare inwoners, zoals mensen die te maken hebben met huiselijk geweld en dak- en thuislozen. Dit borgen we in de Huisvestingsverordening.

3. Stimuleren woonvormen voor ontmoeting

- We stimuleren woonvormen die ontmoeting en het omzien naar elkaar versterken, zoals Samen-zorgwoningen en meergeneratiewoningen.
- We werken samen met Woningstichting Nijkerk (WSN) aan de Meergeneratiehof op Spoorkamp.

4. Huisvesten asielzoekers, Oekraïners en statushouders

- We bieden vluchtelingen een veilige woonomgeving waarin zij zich welkom voelen, meedoen en zich ontwikkelen tot zelfstandige deelnemers aan onze samenleving.
- We bieden opvang aan asielzoekers op de locaties De Beurtschipper en De Nijverheid in Nijkerk. In 2027 werken we verder aan de realisatie van de locaties De Middelaar in Hoevelaken en De Veenzoom in Nijkerkerveen.

- We combineren De Middelaar en De Veenzoom met starterswoningen die door WSN worden ontwikkeld. Zo dragen deze locaties bij aan zowel de opvangopgave, de lokale woningbehoefte en aan ontmoeting, integratie en verbinding binnen de samenleving.
- We bieden opvang aan Oekraïense ontheemden op het Oekraïnepark en ondersteunen hen bij het opbouwen van een zelfstandig bestaan in onze gemeente.
- We zorgen voor passende huisvesting van statushouders en bevorderen een goede doorstroom naar zelfstandig wonen. Nieuwe statushouders verblijven eerst in de Passantenhaven, waar zij tijdelijk worden gehuisvest en begeleid als tussenstap naar een reguliere woning. Omdat de huidige voorziening beschikbaar is tot mei 2027, verkennen we samen met woningcorporaties en maatschappelijke partners de mogelijkheden voor een alternatieve doorstroomlocatie.

4.2 Maatschappelijke opgave: We delen de ruimte eerlijk en optimaal

De beschikbare ruimte in de gemeente Nijkerk staat onder toenemende druk. Wonen, mobiliteit, recreatie, natuur, maatschappelijke voorzieningen, klimaatadaptatie en economische ontwikkeling vragen allemaal om ruimte, terwijl ook de identiteit van de kernen en het vitale buitengebied behouden moet blijven. Deze belangen kunnen elkaar versterken, maar ook met elkaar botsen. Keuzes over de inrichting van de fysieke leefomgeving hebben langdurige gevolgen voor de leefbaarheid, bereikbaarheid en aantrekkelijkheid van de gemeente. Dit vraagt om een samenhangende afweging tussen functies en om zorgvuldig en efficiënt gebruik van de beschikbare ruimte.

Dit willen we bereiken
We verdelen en benutten de schaarse ruimte in onze gemeente evenwichtig. Met integrale- en duurzame keuzes versterken we de leefbaarheid, bereikbaarheid en aantrekkelijkheid van onze gemeente, nu en in de toekomst.

Doelen

1	Balans in de openbare ruimte	We investeren in een aantrekkelijke, veilige, inclusieve en klimaatadaptieve openbare ruimte, met een gezonde balans tussen groen, water en infrastructuur.
2	Versterken lokale identiteit en kwaliteit	We versterken de kwaliteit en identiteit van de gemeente Nijkerk en de 3 kernen.
3	Passende voorzieningen en gemeentelijk vastgoed	We zorgen voor toekomstbestendige maatschappelijke voorzieningen en gemeentelijk vastgoed die aansluiten bij de behoeften van inwoners.
4	Versterken van mobiliteit	We werken aan duurzame, veilige en bereikbare mobiliteit en efficiënt ruimtegebruik voor verkeer en parkeren.
5	Vitaal en toekomstbestendig landelijk gebied	We behouden en versterken een vitaal landelijk gebied waarin toekomstbestendige landbouw, natuur, landschap, recreatie en (agrarisch) ondernemerschap elkaar versterken.

Hoe gaan we dit bereiken?

1. Balans in de openbare ruimte

- We werken stap voor stap aan de Omgevingsvisie 2.0.
- We werken de komende jaren aan de implementatie van de Omgevingswet en bouwen tot 2032 aan één omgevingsplan voor de gehele gemeente Nijkerk.
- We werken aan het programma Omgevingskwaliteit waarbij de Welstandsnota, het Landschapsontwikkelingsplan, de cultuurhistorische waardenkaart en de geldende beeldkwaliteitsplannen worden geïntegreerd.
- We richten de openbare ruimte veilig, toegankelijk, duurzaam en biodivers in. Daarbij creëren we een uitnodigende leefomgeving. Zoveel mogelijk samen met inwoners en met oog voor specifieke doelgroepen, zoals mensen met dementie. We actualiseren de beleids- en beheerplannen verder, zodat deze blijven aansluiten bij de gewenste kwaliteit, het verwachte gebruik en de toekomstige onderhoudsopgaven. We werken volgens het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) aan de basisvoorzieningen (waaronder wegen en sportvoorzieningen) en aan voorzieningen voor de vastgestelde woningbouw- en bedrijventerreinontwikkelingen.
- De wijkaanpak Rensselaer is in uitvoering en we starten met de voorbereiding van de wijkaanpak voor Hoevelaken Midden en Beulekamp.

2. Versterken van de lokale identiteit en kwaliteit

- We werken het Landschapsontwikkelingsplan uit. Deze geeft blijvend richting aan de bescherming, versterking en verdere ontwikkeling van de waardevolle landschappen binnen de gemeente Nijkerk.
- We geven prioriteit aan de gebiedsvisies ‘Oostelijk Nijkerk’ en ‘Hoevelaken Zuid’ en werken vervolgens aan de gebiedsvisie Nijkerkerveen.
- We richten ons op de karakteristieken van de 3 kernen.
  * Hoevelaken: we actualiseren de centrumvisie en onderzoeken de ontwikkeling van de zuidkant.
  * Nijkerkerveen: we werken aan een levendig dorpshart waarbij we ruimte behouden voor winkels en ruimte bieden aan de komst van een supermarkt. Daarnaast ontwikkelen we een visie op het dorp.
  * Nijkerk: we werken Oostelijk Nijkerk verder uit, met duidelijke grenzen aan de zuidkant (Slichtenhorst, het Lint) en kansen voor wonen en werken bij Luxool aan de noordkant. We ontwikkelen Stadshaven en maken van de havenkom een levendige passantenhaven.
- We bereiden ons voor op de komst van de kazerne bij Zeewolde vanaf 2030.
- We nemen actief deel aan de regionale samenwerking in Regio Foodvalley en in de Regio Amersfoort en voeren de Strategische Agenda’s uit. Een belangrijke recente ontwikkeling is de Aanpak Veluwe. Aanpak Veluwe is een afspraak tussen het Rijk, provincie, waterschap en 21 gemeenten om specifiek voor de ‘stikstofhotspot’ Veluwe tot een aanpak te komen. Hierbij werken we samen met onze partners aan een aanpak die bijdraagt aan natuurherstel én die ruimte biedt aan de ontwikkelingen die voor de gemeente Nijkerk van belang zijn.
- We werken met de Provincie Gelderland, het Waterschap en de buurgemeenten Putten en Barneveld aan het Gebiedsproces het ‘Groene Valleilint’. Hierbij worden relevante opgaven in het landelijk gebied op een integrale wijze in samenwerking met stakeholders uit het gebied opgepakt. In deze opgave wordt ook rekening gehouden met een toenemende recreatiebehoefte vanuit de verstedelijkingsopgave Nijkerk Oost.

3. Passende voorzieningen en gemeentelijk vastgoed

- We stellen een vernieuwd beleidskader voor gemeentelijk vastgoed voor.
- Voor het gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed werken we vanuit een integrale en toekomstbestendige benadering. Het gaat hierbij onder meer om scholen, sportaccommodaties, dorpshuizen en gemeentelijke gebouwen.
- We actualiseren het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs en stellen een IHP Sport en IHP Overige Gebouwen op als basis voor integrale investerings- en huisvestingskeuzes.
- We zetten de verduurzaming en het klimaatbestendig maken van gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed voort.
- We zorgen voor voldoende en toekomstbestendige onderwijs-, sport- en maatschappelijke voorzieningen die aansluiten bij de bevolkingsontwikkeling. We stimuleren multifunctioneel gebruik van accommodaties en versterken de samenwerking tussen onderwijs, sport, welzijn en cultuur.
- We ontwikkelen sportaccommodaties en sportparken verder als breed inzetbare maatschappelijke voorzieningen voor ontmoeten, bewegen, gezondheid en onderwijs.
- We verbeteren de toegankelijkheid, inclusiviteit en kwaliteit van gemeentelijke voorzieningen en accommodaties.
- We werken aan de herbestemming van het historisch stadhuis in Nijkerk en de herontwikkeling van Dorpshuis De Stuw in Hoevelaken.
- Er komt een nieuwe sporthal in Nijkerkerveen en we bereiden de ontwikkeling van sporthallen in Hoevelaken en Nijkerk voor.

4. Versterken van mobiliteit

- We stellen in 2027 een visie op mobiliteit en parkeren op. Die visie wordt onderdeel van de uitgebreidere Omgevingsvisie 2.0. en bevat ook beleid voor deelmobiliteit.
- Lopen en fietsen staan voorop. We zorgen voor goede fietsenstallingen, verkeersveilige en sociaal veilige fietsroutes.
- We zetten in op betere treinverbindingen en veilige spoorwegovergangen.
- We blijven ons inzetten voor de realisatie van het knooppunt A1/A28 bij Hoevelaken.
- We brengen de gevolgen van de komst van de kazerne bij Zeewolde voor de bereikbaarheid van de gemeente Nijkerk in beeld en gaan hierover in gesprek met betrokken partijen.
- We streven naar een goede ontsluiting van Oostelijk Nijkerk. Daarbij hebben we aandacht voor de Nijkerkerbrug die door toekomstige ontwikkelingen, waaronder de komst van de kazerne bij Zeewolde, die een mogelijk knelpunt vormt.
- We streven naar een goed werkend parkeersysteem in de binnenstad van Nijkerk.

5. Landelijk gebied

- We beschermen bijzondere landschappen zoals polder Arkemheen en voeren een haalbaarheidsstudie uit naar ‘Nijkerk aan het Water’.
- We doen, binnen de provinciale kaders, wat mogelijk is om de overlast van wolven te beperken.
- Voor de opgaven in het landelijk gebied werken we actief samen binnen de Regio Foodvalley. We richten ons op Basiskwaliteit Natuur en Groenblauwe Dooradering in het landelijk gebied. We versterken onze landschappen door samen te werken met agrariërs, vrijwilligers en inwoners aan landschaps- en natuurbeheerprojecten. Ook steunen we biodiversiteitsinitiatieven vanuit de samenleving.
- Met het oog op de uitvoering van het maatregelenpakket stikstof willen we zorgvuldig omgaan met de effecten die deze ontwikkelingen hebben op de ruimtelijke kwaliteit in ons buitengebied.

4.3 Maatschappelijke opgave: Een bloeiende economie in een vitale samenleving

De groei van de gemeente Nijkerk en de veranderende economische omstandigheden vragen om duidelijke keuzes in het gebruik van de schaarse ruimte. We willen ruimte blijven bieden aan ondernemerschap en werkgelegenheid, met bijzondere aandacht voor bedrijven die bijdragen aan de economische kracht en toekomstbestendigheid van de gemeente Nijkerk. Wij bouwen voort op de sterke ondernemende positie van de gemeente Nijkerk, met een krachtig midden- en kleinbedrijf, een onderscheidend Food Production Cluster en een strategische ligging in de regio. Daarbij zoeken we actief naar een goede balans tussen wonen, werken, bereikbaarheid, duurzaamheid en leefkwaliteit. Zo versterken we niet alleen onze economie, maar ook de brede welvaart van onze inwoners.

Dit willen we bereiken
Een economisch sterke gemeente met ruimte voor ondernemers, werkgelegenheid, aantrekkelijke vestigingslocaties en vitale centra. Zo dragen we bij aan brede welvaart en een hoge kwaliteit van leven.

Doelen

1	Voldoende ruimte voor economie	We maken gerichte keuzes over de inzet van schaarse ruimte en waarborgen in de gemeente Nijkerk voldoende ruimte voor ondernemerschap en werkgelegenheid naast de opgaven voor wonen, duurzaamheid en leefkwaliteit.
2	Bedrijventerreinen en werklocaties beter benutten en toekomstbestendig maken	We ontwikkelen onze werklocaties en bedrijventerreinen tot toekomstbestendige plekken waar ondernemers kunnen investeren, innoveren, verduurzamen en groeien. We zetten in op intensiever en efficiënter ruimtegebruik, bereikbaarheid, energie, klimaatadaptatie en een aantrekkelijke werkomgeving.
3	Vitale en aantrekkelijke kernen	We versterken de centrumgebieden van Hoevelaken, Nijkerkerveen en Nijkerk. We zetten in op concentratie van voorzieningen, aantrekkelijke verblijfsgebieden en een gezonde mix van detailhandel, horeca, dienstverlening en andere functies die bijdragen aan levendige kernen.
4	Economische kansen benutten voor innovatie en werkgelegenheid	We benutten regionale samenwerkingen om economische groei, innovatie en werkgelegenheid in de gemeente Nijkerk te versterken. We versterken de positie van de gemeente Nijkerk binnen de Regio Foodvalley en de bredere economische omgeving zoals Regio Amersfoort. Daarbij zetten we onder meer in op samenwerking, sterke economische clusters (zoals het Food Production Cluster) en een goede aansluiting tussen lokale en regionale ontwikkelingen. We versterken waar mogelijk de aansluiting tussen onderwijs, arbeidsmarkt en ondernemers.
5	Een aantrekkelijke en duurzame vrijetijdseconomie	We versterken toerisme, recreatie en vrijetijdsbesteding als onderdeel van een aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken en verblijven. We zetten in op een vrijetijdseconomie die bijdraagt aan lokale bestedingen en

		werkgelegenheid en aan de kwaliteit van de leefomgeving, het landschap en de vitaliteit van de kernen.

Hoe gaan we dit bereiken?

1. Voldoende ruimte voor economie

- We maken duidelijke keuzes over de ruimte die nodig is voor ondernemerschap en werkgelegenheid. Deze leggen we in 2027 vast in de nieuwe visie op (vrijetijds)economie. Deze Economische Visie 2040 wordt onderdeel van de Omgevingsvisie 2.0.
- We maken keuzes over waar nieuwe economische ontwikkelingen mogelijk zijn en waar bestaande werklocaties en bedrijventerreinen beter en intensiever kunnen worden benut.
- Bij de ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties, maatschappelijke voorzieningen en economische functies wegen we het behouden van werkgelegenheid mee.

2. Bedrijventerreinen en werklocaties beter benutten en toekomstbestendig maken

- We brengen de ontwikkelmogelijkheden van bestaande werklocaties, zoals bedrijventerreinen, kantoorlocaties en winkel- en horecalocaties, in beeld en stimuleren een efficiënt en toekomstbestendig gebruik van de beschikbare ruimte.
- We versterken bedrijventerreinen als aantrekkelijke vestigingslocaties waar ondernemers kunnen investeren, innoveren, verduurzamen en groeien.
- We versterken de samenwerking tussen ondernemers om gezamenlijke investeringen en innovaties mogelijk te maken, en gezamenlijke oplossingen te vinden voor energie-uitdagingen.
- Bij de ontwikkeling van nieuwe werklocaties, waaronder bedrijventerreinen, maken we keuzes die bijdragen aan onze economische ambities en werkgelegenheid in de gemeente Nijkerk.

3. Vitale en aantrekkelijke kernen

- We versterken de centrumgebieden van Hoevelaken, Nijkerkerveen en Nijkerk als plaatsen om te ondernemen, elkaar te ontmoeten en te verblijven.
- We versterken de positie van de centra als dé locaties voor detailhandel, horeca, dienstverlening en maatschappelijke voorzieningen.
- Samen met ondernemers en vastgoedeigenaren werken we aan aantrekkelijke, bereikbare en toekomstbestendige centra.
- Daarbij zetten we in op een goede balans tussen economische functies, wonen en een aantrekkelijke verblijfsomgeving.

4. Economische kansen benutten voor innovatie en werkgelegenheid

- We versterken de economische sectoren die bepalend zijn voor het profiel van de gemeente Nijkerk, waaronder het Food Production Cluster, maakindustrie en innovatieve lokale bedrijvigheid.
- We benutten regionale samenwerking om investeringen, innovatieve bedrijvigheid en werkgelegenheid naar de gemeente Nijkerk te halen. We vertalen regionale programma's zoals de Visie op Ruimte voor Economie 2040 en het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) van de Regio Foodvalley naar de Nijkerkse situatie.
- We stimuleren de aansluiting tussen onderwijs, arbeidsmarkt en ondernemers om tekorten aan vakmensen en technisch personeel terug te dringen.
- We benutten onze strategische ligging om ondernemerschap en investeringen aan te trekken.

5. Een aantrekkelijke en duurzame vrijetijdseconomie

- We versterken recreatie en toerisme als economische drager van aantrekkelijke kernen en een vitaal buitengebied. Daarvoor actualiseren we in 2027 de visie op vrijetijdseconomie als onderdeel van de Economische Visie 2040.
- We stimuleren initiatieven die bijdragen aan langere verblijven, lokale bestedingen en werkgelegenheid.
- We werken samen met ondernemers en regionale partners aan een aantrekkelijk recreatief netwerk.
- We benutten de kwaliteiten van het landschap, het water, de cultuurhistorie en de kernen om het recreatieve profiel van de gemeente Nijkerk verder te versterken.

4.4 Maatschappelijke opgave: Duurzaam is de sleutel naar onze toekomst

De manier waarop we wonen, werken, reizen en ondernemen legt druk op klimaat, energie, grondstoffen, water en biodiversiteit. Tegelijkertijd hebben inwoners en ondernemers ruimte en een betrouwbaar energiesysteem nodig om zich te kunnen blijven ontwikkelen. Keuzes van nu hebben gevolgen voor de leefomgeving en voor toekomstige generaties.
De gemeente werkt aan de uitvoering van de Routekaart Klimaatneutraal Nijkerk 2050. De overgang naar een aardgasvrije, emissieloze, circulaire, klimaatbestendige en waterrobuuste gemeente Nijkerk raakt aan thema's als wonen, mobiliteit, bedrijven en het dagelijks leven van inwoners. Deze brede transitie vraagt om samenwerking en om aandacht voor inwoners die minder gemakkelijk kunnen meekomen, zodat de verduurzaming haalbaar en inclusief blijft.

Dit willen we bereiken
We willen een duurzame gemeente Nijkerk met een bloeiende economie binnen de draagkracht van onze leefomgeving zijn. Daarin is voldoende energie en ruimte voor de huidige generaties èn voor toekomstige generaties. Deze ambitie is in de Routekaart vertaald naar een ontwikkelpad met meetbare doelen voor 2030 en 2050. Het hoofddoel is te sturen op het verminderen van CO_2-uitstoot: minimaal 55% CO_2-reductie in 2030 ten opzichte van 1990 en 100% reductie in 2050. De komende bestuursperiode werken we aan de uitvoering en monitoring van de Routekaart en de bijbehorende doelen.

Doelen

1	Minder aardgas verbruiken	De gemeente Nijkerk is aardgasvrij in 2050 en in 2030 zijn we meetbaar goed op weg daarnaartoe.
2	Minder CO_2-uitstoot door mobiliteit	Al het vervoer is emissieloos in 2050. We werken stapsgewijs toe naar een verdere vermindering van de uitstoot door verkeer en vervoer.
3	Lagere CO_2-uitstoot van bedrijven	Een steeds lagere CO_2-uitstoot van het bedrijfsleven naar netto nul in 2050.
4	Integraal energiesysteem	Stap voor stap naar een schoon, betrouwbaar en decentraal energiesysteem volgens ‘de wereld van B’.
5	Circulaire economie, klimaatadaptatie & verbeteren biodiversiteit	De gemeente Nijkerk werkt actief aan een leefbare en gezonde omgeving, versnelt de overgang naar een circulaire economie, versterkt de klimaat- en

		waterbestendigheid en beschermt en herstelt de biodiversiteit.

Hoe gaan we dit bereiken?
De visie ten aanzien van duurzaamheid (en klimaatadaptatie en biodiversiteit) wordt als speerpunt opgenomen in de herijkte Omgevingsvisie. Aan iedere programmalijn en aan ieder doel van de Routekaart zijn projecten gekoppeld. Deze beschrijven we hieronder.

1. Minder aardgas verbruiken
We richten ons in 2026-2030 op energiebesparing en op de stap naar aardgasvrij waar dat mogelijk is.

- We stellen in 2027 een Warmteprogramma op. In het Warmteprogramma komt te staan hoe en wanneer de verschillende wijken en kernen van de gemeente aardgasvrij kunnen worden, en welke stappen we daarvoor in de komende jaren willen zetten.
- We zetten in op verdere uitvoering en ontwikkeling van de isolatie-aanpak.
- We ontwikkelen en implementeren vanaf eind 2026 een structurele aanpak voor energiearmoede.
- We professionaliseren ons energieloket tot een Energiehuis: een centraal punt voor alle hulp bij het verduurzamen van woningen. Hiermee ondersteunen en ontzorgen we inwoners en maken we de klantreis naar aardgasvrij eenvoudiger.
- We breiden onze ondersteuning voor ondernemers uit via het Regionaal Energiebedrijf (REB) Foodvalley.
- We starten vanaf 2027 met warmte-uitvoeringsplannen per buurt en betrekken inwoners daarbij op een passende manier.
- We verkennen kansen voor kleinschalige collectieve warmteoplossingen.

2. Minder CO_2-uitstoot door mobiliteit
We zetten stappen richting emissieloos vervoer. We stimuleren lopen, fietsen en het openbaar vervoer als alternatief voor reizen met de auto en werken regionaal aan het verduurzamen van mobiliteit en de laadinfrastructuur.

- We werken aan een plan voor deelmobiliteit. We stimuleren en faciliteren initiatieven in nieuwe en bestaande wijken.
- Onze eigen gemeentelijke mobiliteit wordt emissieloos. Alle fossiel aangedreven personenvoertuigen en voertuigen van de buitendienst vervangen we door elektrische voertuigen. Er zijn al nieuwe elektrische dienstauto's sinds begin 2026. Voor het resterende wagenpark volgen we de marktontwikkelingen en sturen we aan op volledige elektrificatie, zonder dat we concessies doen aan de inzetbaarheid van voertuigen.
- We voeren de integrale laadvisie uit en actualiseren deze in 2028-2029. Door netcongestie kunnen nu echter geen nieuwe laadpalen worden gerealiseerd.
- Voor nieuwbouwprojecten wordt een mobiliteitsprogramma van eisen opgesteld. In projecten zoals Oostelijk Nijkerk wordt duurzame mobiliteit vanaf de start meegenomen.
- Met onze werkgeversaanpak stimuleren we duurzaam woon-werkverkeer van onze eigen medewerkers en bieden we bedrijven gratis advies via een mobiliteitsmakelaar.

3. Lagere CO_2-uitstoot van bedrijven

- We faciliteren in 2027 de ontwikkeling van 2 Smart Energy Hubs op onze bedrijventerreinen. Het initiatief hiervoor komt mede vanuit ondernemers en parkmanagement.
- We werken in 2027 aan een zakelijk energieloket via het Regionaal Energieteam Bedrijven Foodvalley.
- We werken aan netneutrale uitbreiding van onze bedrijventerreinen.

4. Integraal energiesysteem

- De bestaande Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 wordt herijkt door middel van een Regionaal Energieperspectief (REP) en Regionaal Programma Energiesysteem (RPE). Dit doen we in samenwerking met Regio Foodvalley. We kijken integraal naar het energiesysteem van de toekomst: flexibel en robuust, waarin opwek, opslag en distributie samenkomen, en waarin tijdelijke verschillen tussen vraag en aanbod goed worden opgevangen.
- We werken aan de Energiefabriek.
- We stellen de voorwaarde dat nieuwbouw netbewust gebeurt, en kiezen waar mogelijk voor collectieve energieoplossingen om netcongestie in de bestaande bouw te helpen beperken. We geven ruimte aan initiatieven die netcongestie tegengaan.
- We houden onze zoekgebieden voor zon en wind opnieuw tegen het licht en kijken of er meer kansen zijn dan die op dit moment in beeld zijn. Zonnepanelen plaatsen we het liefst op daken, maar daarin zijn we tegelijk al ver.

5. Circulaire economie, klimaatadaptatie en verbeteren biodiversiteit

In deze programmalijn werken we aan 3 thema's die onderling verbonden zijn of doordat er mogelijkheden zijn voor koppelkansen: circulariteit, klimaatadaptatie en verbeteren biodiversiteit.

Circulariteit

We willen het gebruik van grondstoffen verminderen. Dat willen we doen door eerst te kijken hoe we minder grondstoffen kunnen gebruiken. Daarnaast gaan we verspilling tegen en bevorderen we hoogwaardig hergebruik.

- We stimuleren een meer circulaire economie in de gemeente Nijkerk. We streven in 2030 naar minder gebruik van basisgrondstoffen zoals mineralen, fossiele brandstoffen en metalen (primaire abiotische grondstoffen). Daarvoor voeren we jaarlijks acties uit het circulair actieprogramma uit. We stimuleren het bouwen met duurzame en hergebruikte materialen. Ook bij de vestiging van nieuwe bedrijven letten we onder andere op duurzaamheid, hergebruik van materialen en (maatschappelijk) verantwoord ondernemen. Daarnaast zoeken we samen met ondernemers naar kansen om afval, water en reststromen opnieuw te benutten.
- In een Omgevingsprogramma Circulaire Economie en Grondstoffen leggen we onze visie, ambities en aanpak vast.
- In onze eigen inkoop, ons vastgoed en het beheer van de openbare ruimte geven we het goede voorbeeld.

Klimaatadaptatie

- Door uitvoering van het Programma Water verminderen we wateroverlast, hittestress en waterverbruik en gaan we droogte tegen. We verhogen de belevingswaarde van het stedelijk groen door te investeren in kwaliteit, diversiteit en een aantrekkelijke groene leefomgeving.
- We versterken de technische kwaliteit van het stedelijk groen door een planmatige aanpak van vervanging, renovatie en duurzaam beheer.
- Met gezonde en toekomstbestendige bomen met grote kronen (een groter bladerdak) zorgen we voor meer schaduw, verkoeling en aangename plekken om te verblijven. Zo beperken we de gevolgen van hitte en maken we onze gemeente beter bestand tegen warme periodes.
- We vergroten de biodiversiteit en ecologische kwaliteit van de openbare ruimte door natuurvriendelijk beheer en een gevarieerde groene inrichting. Dit vergroot de kwaliteit van het groen en helpt de openbare ruimte beter bestand te maken tegen de gevolgen van klimaatverandering.

Biodiversiteit verbeteren

We hebben groen en natuur nodig, met al zijn verschillende planten en dieren, om ons fysiek en mentaal gezond te voelen. Een grotere biodiversiteit is bovendien goed voor de landbouw en helpt ons om beter om te gaan met hitte en hevige regen. Daarom geven we de natuur ruimte: in nieuwe en bestaande wijken, in de openbare ruimte en in het buitengebied. Dat doen we onder meer met meer en gevarieerder groen, bloemrijke akkerranden en initiatieven van boeren, inwoners en organisaties.

- Het is ons doel om in 2030 de oppervlakte aan stedelijk groen en de boomkroonbedekking niet te laten afnemen ten opzichte van 2024 en te laten stijgen na 2030. Hiermee creëren we meer leefgebied voor planten en dieren en versterken we de biodiversiteit in de gemeente.
- Bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals Oostelijk Nijkerk, kijken we steeds hoe we natuur en landschap kunnen versterken.
- Het verbeteren van de biodiversiteit raakt verschillende maatschappelijke opgaven. Daarom onderzoeken we hoe we ambities, doelstellingen en koppelkansen in kaart kunnen brengen en kunnen onderbrengen in een integrale of geïntegreerde aanpak.

5. Perspectief Sociaal

5.1 Maatschappelijke opgave: Alle inwoners doen mee en horen erbij

De druk op het sociaal domein neemt toe. Vergrijzing, complexere ondersteuningsvragen, druk op de jeugdzorg, mentale problemen onder jongeren en onveiligheid in de thuissituatie raken inwoners, gezinnen en sociale netwerken. Daardoor staan de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van ondersteuning onder druk en is meedoen of zelfstandig leven niet voor iedereen vanzelfsprekend. Problemen spelen bovendien vaak op meerdere levensgebieden tegelijk en kunnen verergeren wanneer ondersteuning niet tijdig beschikbaar is. Een sterke sociale basis en passende, toegankelijke ondersteuning zijn daarom belangrijk om kinderen kansrijk te laten opgroeien en inwoners gezond, veilig, veerkrachtig en zo zelfstandig mogelijk te laten leven.

Dit willen we bereiken
Kinderen groeien kansrijk op en volwassenen functioneren zo zelfstandig mogelijk. Inwoners leven gezond en veilig, zijn veerkrachtig en weerbaar, kunnen rekenen op een sterke sociale basis en kunnen meedoen in de samenleving.

Doelen

1	Kinderen en jongeren groeien kansrijk op	Kinderen en jongeren groeien gezond en veilig op in sterke gezinnen en krijgen gelijke kansen om zich te ontwikkelen.
2	Inwoners functioneren zo zelfstandig mogelijk	Volwassen inwoners kunnen naar vermogen zelfstandig functioneren in het dagelijks leven.
3	Inwoners beschikken over een sterke sociale basis	Inwoners voelen zich verbonden met elkaar en kunnen actief meedoen in de samenleving.
4	Inwoners leven gezond en veilig en zijn veerkrachtig en weerbaar	Meer inwoners zijn fysiek en mentaal gezond, leven in een veilige thuissituatie en kunnen omgaan met uitdagingen in het leven.

Hoe gaan we dit bereiken?
Om onze doelstellingen binnen het perspectief sociaal domein te realiseren, werken we de komende jaren aan een brede transitie. Deze transitie vraagt om nieuwe inhoudelijke keuzes en een andere manier van organiseren, samenwerken en ondersteunen. We geven deze transitie vorm langs 3 belangrijke programma's: de Hervormingsagenda Jeugd, Versterken Sociaal Team en het Uitvoeringsplan Sociaal Domein. Vanuit deze 3 samenhangende ontwikkellijnen werken we aan meer preventie, vroegsignalering, passende ondersteuning, normalisering en een sterke sociale basis, zodat inwoners tijdig de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.

1. Kinderen en jongeren groeien kansrijk op

- We zetten het gezin en de omgeving centraal bij ondersteuning aan kinderen en jongeren. Bijvoorbeeld door ondersteuning of relatietherapie aan te bieden. Dit noemen we systeemgerichte zorg.
- We versterken de samenwerking tussen scholen, huisartsen, het sociaal team en veiligheidspartners om problemen vroegtijdig te signaleren en aan te pakken.
- Regionaal stimuleren we inclusief onderwijs. Zodat alle leerlingen, met en zonder ondersteuningsbehoefte, volwaardig kunnen meedoen.
- We geven uitvoering aan de Hervormingsagenda Jeugd door de afgesproken interventies uit te voeren. Daarmee willen we het beroep dat wordt gedaan op specialistische jeugdhulp verminderen.
- Samen met onze regionale partners vertalen we de Regiovisie Jeugd naar een uitvoeringsprogramma.

2. Inwoners functioneren zo zelfstandig mogelijk [1]

- We ontwikkelen het Uitvoeringsplan Sociaal Domein voor de periode vanaf 2028 en concretiseren de verdere beweging naar de voorkant. Daarbij staan een sterke sociale basis, vroegsignalering en de inzet van collectieve voorzieningen en lichte ondersteuning centraal.
- We versterken het sociaal team door bestaande ontwikkelingen en projecten samen te brengen in één programma. Daarbij maken we duidelijk wat we onder een sterk sociaal team verstaan, welke rol het sociaal team heeft en welke verdere ontwikkeling nodig is om inwoners tijdig, dichtbij en in samenhang te ondersteunen.
- We implementeren de regionale inkoop Wmo in de Regio Amersfoort en zorgen voor een zorgvuldige invoering van de nieuwe werkwijze.
- We breiden de ondersteuning vanuit het sociaal team uit door, waar passend, zelf begeleiding aan inwoners te bieden. Hiermee vergroten we de mogelijkheden om ondersteuning dichtbij, integraal en flexibel te organiseren.
- We geven uitvoering aan het Samen Sterker Eemland (SSE). Dit is een gezamenlijk plan van zorg- en welzijnsorganisaties, gemeenten en zorgverzekeraar Zilveren Kruis om de zorg in de regio toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar te houden.
- We versterken de verbinding tussen het sociaal en medisch domein. Zodat inwoners passende ondersteuning ontvangen en professionals beter samenwerken bij complexe ondersteuningsvragen.

3. Inwoners beschikken over een sterke sociale basis

- We vergroten de zichtbaarheid en toegankelijkheid van algemene en preventieve voorzieningen, zodat inwoners eerder passende ondersteuning in hun eigen omgeving weten te vinden.
- We versterken de verbinding tussen de sociale basis, het sociaal team en professionele ondersteuning, zodat inwoners sneller passende hulp en ondersteuning vinden.
- We ondersteunen mantelzorgers door passende hulp en mogelijkheden voor respijt beschikbaar te houden en beter onder de aandacht te brengen.
- We geven uitvoering aan de Inclusie Agenda en werken daarmee aan een samenleving waarin iedereen volwaardig mee kan doen.
- We ondersteunen cultuureducatie en toegankelijke culturele activiteiten om ontmoeting, verbinding en participatie te bevorderen en daarmee de sociale basis te versterken. Ook zorgen we ervoor dat het culturele erfgoed bewaard blijft voor volgende generaties.

[1] Hoewel deze activiteiten onder deze doelstelling zijn opgenomen, dragen de eerste 2 activiteiten rondom het sociaal team en het Uitvoeringsplan Sociaal Domein ook bij aan de realisatie van de andere doelstellingen binnen opgave 2.1 en 2.2.

4. Inwoners leven gezond en veilig en zijn veerkrachtig en weerbaar

- We voeren de regiovisie ‘Samen de cirkel van geweld doorbreken’ verder uit en versterken de samenwerking tussen gemeenten en partners om huiselijk geweld en kindermishandeling te voorkomen en aan te pakken.
- We zetten in op het voorkomen van femicide: het doden van vrouwen en meisjes vanwege hun vrouw-zijn.
- We bouwen lokaal voort op de aanpak om onveilige thuissituaties eerder te signaleren en te voorkomen en vergroten de bekendheid van deze aanpak bij inwoners en professionals.
- We versterken de samenhang tussen preventie, zorg en veiligheid, zodat risico's eerder worden herkend en inwoners sneller passende ondersteuning krijgen.
- We stimuleren sport en bewegen voor alle inwoners en zorgen voor passende en toegankelijke sport- en beweegvoorzieningen.

5.2 Maatschappelijke opgave: Mensen hebben een bodem in hun bestaan

De bestaanszekerheid van een deel van de inwoners staat onder druk. Onvoldoende inkomen, stijgende kosten van levensonderhoud, schulden en beperkte financiële buffers maken het moeilijk om tegenvallers op te vangen en grip te houden op de eigen situatie. Financiële onzekerheid werkt door in gezondheid, welzijn, ontwikkeling en de mogelijkheid om mee te doen in de samenleving.
Problemen blijven bovendien soms lang buiten beeld, waardoor zij kunnen oplopen en het perspectief op werk, onderwijs en participatie afneemt. Een stabiele financiële basis is daarmee een belangrijke voorwaarde voor inwoners om zelfstandig te leven, zich te ontwikkelen en naar vermogen mee te doen.

Dit willen we bereiken
We willen dat inwoners beschikken over een stabiele financiële basis, zodat zij kunnen meedoen in de samenleving en kunnen bouwen aan hun toekomst. Daarbij hebben zij grip op hun financiële situatie en perspectief op ontwikkeling, participatie en werk.

Doelen

1	Inwoners beschikken over voldoende bestaanszekerheid	Inwoners zijn financieel zelfredzaam en hebben voldoende inkomen en de noodzakelijke voorwaarden om stabiel te leven en naar vermogen mee te doen in de samenleving.
2	Inwoners hebben perspectief op ontwikkeling en participatie	Inwoners kunnen naar vermogen deelnemen aan werk, onderwijs en maatschappelijke activiteiten.

Hoe gaan we dit bereiken?
Om onze doelstellingen te realiseren werken we de komende jaren aan een brede transitie.
Deze transitie vraagt om nieuwe inhoudelijke keuzes, en om een andere manier van organiseren, samenwerken en ondersteunen. De Hervormingsagenda Jeugd, het programma Versterken Sociaal Team en het Uitvoeringsplan Sociaal Domein vormen hierbij de belangrijkste programma's.
Deze 3 samenhangende programma’s dragen bij aan meer preventie, vroegsignalering, passende ondersteuning en een sterke sociale basis, zodat inwoners tijdig de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.

1. Inwoners beschikken over voldoende bestaanszekerheid

- We versterken de vroegsignalering van financiële problemen en zetten in op tijdige ondersteuning om schulden en langdurige bestaansonzekerheid te voorkomen. Ook houden we oog voor inwoners met bestaande schuldenproblematiek door onder andere de inzet van schuldhulpverlening.
- We stellen een strategisch communicatieplan armoedebestrijding op en voeren dit uit, zodat inwoners beter weten welke regelingen, voorzieningen en ondersteuning beschikbaar zijn. We hebben speciaal aandacht voor inwoners die financieel kwetsbaar zijn, maar niet altijd bekend zijn bij hulpverlening of geen ondersteuning vragen (stille armoede).
- We blijven werken met de doorbraakmethode, zodat inwoners met complexe problemen sneller passende ondersteuning krijgen als bestaande regels of werkwijzen onvoldoende aansluiten bij hun situatie.

2. Inwoners hebben perspectief op ontwikkeling en participatie

- We ondersteunen inwoners met en zonder werk bij het vinden van een baan of opleiding. Bij werk voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en nieuwkomers betrekken we ondernemers en het onderwijs.
- We stimuleren vrijwilligerswerk, dagactiviteiten en andere vormen van maatschappelijke participatie als stap naar meer zelfredzaamheid, ontwikkeling en maatschappelijke deelname.
- We ondersteunen vluchtelingen op 7 leefgebieden: wonen, gezondheid, financiën, participatie, dagbesteding en werk, onderwijs en sociaal netwerk. Daarmee bevorderen we zelfredzaamheid en een succesvolle integratie in de samenleving van de gemeente Nijkerk.
- We stimuleren vluchtelingen om vanaf dag 1 actief mee te doen in de samenleving. Het Ontwikkelcentrum Nieuw Nijver biedt onderwijs, ontwikkeling, begeleiding en leerwerktrajecten gericht op participatie en werk. Hier werken vluchtelingen en inwoners met een ondersteuningsvraag aan hun ontwikkeling, zelfredzaamheid en kansen op de arbeidsmarkt.

6. Perspectief Veiligheid

6.1 Maatschappelijke opgave: Een veilige samenleving maken we samen

Een veilige samenleving is een belangrijke voorwaarde voor prettig wonen, werken, ondernemen en opgroeien. Tegelijkertijd staat deze veiligheid onder druk. Online oplichting, cybercriminaliteit en digitale fraude nemen toe en treffen vooral kwetsbare mensen. Criminelen gebruiken kwetsbaarheden in de samenleving en de lokale economie, bijvoorbeeld door jongeren onder druk te zetten om deel te nemen aan illegale activiteiten. Wanneer signalen bij kwetsbare mensen niet tijdig worden herkend, kunnen onveilige situaties ontstaan voor henzelf en hun omgeving. Daarnaast blijven geweld in afhankelijkheidsrelaties en andere vormen van verborgen onveiligheid een hardnekkig maatschappelijk vraagstuk. Tegelijkertijd neemt de kans op en impact van crisissen en verstoringen toe, bijvoorbeeld door extreme weersomstandigheden, internationale spanningen of langdurige stroom- of internetuitval. Als samenleving moeten we voorbereid zijn en samen handelen wanneer dat nodig is. Veiligheid is een opgave voor de gemeente, maar vraagt ook om betrokkenheid van inwoners en lokale partners. Vroegtijdig signaleren, preventief handelen, onderlinge verantwoordelijkheid nemen en samenwerken aan weerbaarheid zijn daarbij essentieel.

Dit willen we bereiken
We willen dat de gemeente Nijkerk een veilige samenleving is waarin mensen naar elkaar omkijken, risico's tijdig worden gesignaleerd, maar ook een samenleving zijn waarin inwoners, ondernemers en organisaties weerbaar zijn tegen de gevolgen van veranderingen en dreigingen.

Doelen

1	Minder ondermijnende criminaliteit	De gemeente Nijkerk wordt onaantrekkelijker voor ondermijnende activiteiten en is weerbaarder tegen criminele inmenging. Dit doen we door betere signalering, ondersteuning en voorkomen van misbruik van voorzieningen en vergunningen.
2	De samenleving is weerbaarder tegen digitale criminaliteit	Kwetsbare doelgroepen zijn zich bewuster van digitale criminaliteit, passen hun gedrag aan en melden sneller verdachte situaties. Ook doen zij vaker aangifte als ze slachtoffer zijn geworden van digitale criminaliteit.
3	Veilige openbare ruimte	We werken aan een veilige openbare ruimte. We beperken gevoelens van onveiligheid en zorgen voor veilige evenementen en demonstraties. Ook vergroten we de zichtbaarheid van boa's in de wijken.
4	We zijn voorbereid op crisissen en noodsituaties	Met een professionele crisisorganisatie en aandacht voor zelfredzaamheid en samenredzaamheid werken we aan een veerkrachtige samenleving die weerbaarder is tegen noodsituaties en incidenten. Het project weerbaarheid en veerkracht heeft de komende jaren een centrale rol.
5	Betere samenwerking zorg en veiligheid	Overlast en verergering van problemen worden zoveel als mogelijk voorkomen door signalen over personen met onbegrepen gedrag snel en integraal op te pakken.

		Geweld in afhankelijkheidsrelaties wordt aangepakt en waar mogelijk voorkomen.

Hoe gaan we dit bereiken?
We ontwikkelen in samenwerking met de gemeente Barneveld en Scherpenzeel, de politie en het Openbaar Ministerie een nieuw Integraal Veiligheidsplan dat aansluit bij huidige prioriteiten.

1. Minder ondermijnende criminaliteit
- We pakken ondermijning repressief en preventief hard aan. Dat doen we onder andere met meer integrale controles.
- We maken inwoners en medewerkers bewuster van ondermijning, zodat zij signalen eerder herkennen en melden.
- We borgen de Drugsondermijning Nijkerk (DON) aanpak in de organisatie om het criminele drugscircuit te verstoren.
- We voeren het aangepaste Bibob-beleid in en zorgen dat dit binnen de organisatie goed wordt toegepast. Zo verkleinen we het risico op misbruik van gemeentelijke vergunningen, subsidies en andere voorzieningen.

2. De samenleving is weerbaarder tegen digitale criminaliteit
- We stimuleren de meldingsbereidheid bij inwoners en ondernemers voor digitale criminaliteit door voorlichtingsbijeenkomsten en praktische trainingen. We zorgen voor meer inzicht in data, trends en ontwikkelingen rond digitale criminaliteit en stemmen onze aanpak daarop af.

3. Veilige openbare ruimte
- We pakken plekken en situaties aan die structureel als onveilig worden ervaren.
  We actualiseren het evenementenbeleid en zorgen voor voorlichtingsmomenten voor organisatoren.
- We zorgen voor voldoende, goed toegeruste boa's die zichtbaar zijn in de wijken en snel op meldingen kunnen reageren. Daarbij sluiten we aan bij de herziening van het boa-bestel.
  In een uitvoeringsplan handhaving stemmen we hun werkzaamheden gerichter af op thema's en prioriteiten.

4. We zijn voorbereid op crisissen en noodsituaties
- We sluiten proactief aan bij de landelijke ontwikkelingen op het gebied van weerbaarheid.
  We werken de pilot met noodsteunpunten verder uit en we trainen onze crisisorganisatie op grootschalige verstoring van voorzieningen.

5. Betere samenwerking zorg en veiligheid
- Samen met zorg- en veiligheidspartners triageren we situaties rond mensen met onbegrepen gedrag die overlast veroorzaken, zodat meldingen eenduidig en snel kunnen worden opgepakt.
- We zorgen ervoor dat professionals en inwoners signalen van geweld in afhankelijkheidsrelaties kunnen herkennen en weten waar zij deze signalen kunnen melden.
- We blijven jongeren ondersteunen door de DON-aanpak structureel in de organisatie te borgen.

7. Perspectief Dienstverlening

7.1 Maatschappelijke opgave: Samen maken we het mogelijk

Inwoners en lokale partners verwachten een gemeente die bereikbaar, begrijpelijk en betrouwbaar is en hen tijdig betrekt bij plannen en ontwikkelingen. Duidelijkheid over mogelijkheden, procedures en besluiten draagt bij aan het vertrouwen in de gemeente en kan de betrokkenheid bij en van de samenleving vergroten. Maatschappelijke vraagstukken worden complexer en het aanpakken hiervan vraagt veel van de gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering. Goede dienstverlening, transparante communicatie, betekenisvolle participatie en een professionele organisatie zijn daarom belangrijke voorwaarden om publieke taken zorgvuldig uit te voeren, ruimte te geven aan initiatieven en afspraken waar te maken.

Dit willen we bereiken
Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners ervaren de gemeente als een betrouwbare, toegankelijke en dienstverlenende partner. We denken mee en maken mogelijk waar dat kan. Dit ondersteunen we met een professionele organisatie, goede dienstverlening en een solide bedrijfsvoering.

Doelen

1	Betrouwbare, begrijpelijke en toegankelijke dienstverlening	Inwoners en lokale partners ervaren de gemeente als een betrouwbare partner die afspraken nakomt, transparant is, begrijpelijk communiceert en bereikbaar is voor iedereen.
2	Sterke participatie en betrokkenheid	Inwoners en lokale partners worden tijdig betrokken bij de ontwikkeling van plannen en beleid en ze krijgen de ruimte om hierop te reageren.
3	Doelgerichte en moderne organisatie	De gemeentelijke organisatie verbetert de kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie van haar bedrijfsvoering en dienstverlening.

Hoe gaan we dit bereiken?

1. Betrouwbare, begrijpelijke en toegankelijke dienstverlening
- We zorgen voor duidelijke, begrijpelijke en tijdige communicatie, zodat inwoners en lokale partners weten waar ze aan toe zijn en wat ze van de gemeente kunnen verwachten.
- We versterken het Servicecentrum als centraal aanspreekpunt voor vragen, meldingen en aanvragen. We bieden dienstverlening via verschillende kanalen aan: digitaal, telefonisch en persoonlijk.
- We verbeteren onze digitale dienstverlening met een klantportaal waarin inwoners en ondernemers eenvoudig aanvragen kunnen doen en de voortgang kunnen volgen. Tegelijkertijd blijven we inwoners ondersteunen die digitaal minder vaardig zijn.
- We werken vanuit vertrouwen en mogelijkheden, verminderen onnodige regels en zorgen voor een snelle en zorgvuldige afhandeling van vragen, klachten, bezwaren en Woo-verzoeken.

2. Sterke participatie en betrokkenheid

- We betrekken inwoners en lokale partners vroegtijdig bij plannen en ontwikkelingen die hun leefomgeving raken.
- We voeren de participatieverordening, inclusief het uitdaagrecht, uit en zetten een online participatieplatform in om participatie toegankelijker te maken.
- We maken vooraf duidelijk op welke manier kan worden meegedacht, wegen de verschillende belangen open en navolgbaar af en koppelen terug wat er met ideeën, zorgen en suggesties is gedaan.
- We stimuleren initiatieven uit de samenleving en werken vanuit de overtuiging dat goede oplossingen vaak samen met inwoners en lokale partners tot stand komen.

3. Doelgerichte en moderne organisatie

- We ontwikkelen de organisatie verder tot een opgavegerichte en dienstverlenende organisatie die integraal samenwerkt aan maatschappelijke resultaten.
- We zetten in op informatieveiligheid, datamanagement, informatiegestuurd werken en de verantwoorde inzet van artificial intelligence (AI) om de kwaliteit en betrouwbaarheid van onze dienstverlening en besluitvorming te verbeteren.
- We verbeteren onze werkprocessen en digitale systemen, zodat medewerkers efficiënter kunnen werken en inwoners sneller worden geholpen.
- We bouwen verder aan een organisatie met sterke strategische denkkracht, professioneel vakmanschap en effectieve samenwerking. Zodat de gemeente Nijkerk optimaal kan meebewegen met haar groei en maatschappelijke opgaven. Hierbij zetten we in op het binden, boeien en groeien van medewerkers.

8. Hoe en met wie gaan we dit doen

We maken onze ambities samen waar. Het college werkt daarvoor samen met de gemeenteraad en de gemeentelijke organisatie. Ook werken we samen met inwoners, partners en organisaties in de gemeente en de regio.

Per maatschappelijke opgave bekijken we welke rol de gemeente heeft. Soms voeren we taken zelf uit. Soms brengen we partijen bij elkaar, zijn we regisseur of zorgen we voor een goede samenwerking. In andere situaties geven we juist de ruimte aan inwoners en organisaties om zelf aan de slag te gaan. Waar dat nodig is, stellen we duidelijke grenzen

8.1 Rollen van college en organisatie

Het college geeft richting aan de belangrijkste doelen die horen bij de maatschappelijke opgaven. De gemeentelijke organisatie vertaalt deze doelen naar concrete opdrachten en voert deze uit. Samen kijken we of de verschillende acties goed op elkaar aansluiten. Ook volgen we de voortgang en maken we waar nodig belangrijke keuzes.

De organisatie blijft zich verder ontwikkelen. Goede dienstverlening aan inwoners staat daarbij centraal. Opgavegericht samenwerken wordt stap voor stap de manier waarop we als organisatie werken. Dat betekent dat medewerkers samenwerken over de grenzen van teams en beleidsterreinen heen, zoals ruimte, sociaal, veiligheid en dienstverlening. Het resultaat voor inwoners staat daarbij voorop.

De komende periode verbeteren we ook de manier waarop we de organisatie aansturen en resultaten volgen. Daarnaast investeren we in strategisch denken, dienstverlening en de ontwikkeling van medewerkers.

We realiseren ons dat we met al de ambities uit het collegewerkprogramma veel vragen van de organisatie en haar medewerkers. Uitgangspunt daarbij is dat de organisatie het aankan. Wat hiervoor nodig is brengen we organisatorisch en financieel in beeld. Voorstellen hierover leggen we met onderbouwing voor via de Kadernota. Dat doen we voor het eerst bij de Kadernota 2028.

8.2 Participatie van inwoners

Wij vinden het belangrijk om inwoners op tijd te betrekken bij plannen en besluiten. Daardoor sluiten deze beter aan bij wat inwoners nodig hebben. We gaan met inwoners in gesprek over bijvoorbeeld de inrichting van de openbare ruimte, sport en spelen en nieuwe wijken.

- Met het online platform ‘Het gesprek van Nijkerk’ kunnen inwoners zowel fysiek als digitaal meedenken.
- We bekijken na afloop wat tijdens de participatietrajecten goed ging en wat beter kan. Zo leren we van ieder traject.
- We laten inwoners altijd weten wat we met hun ideeën en zorgen doen. Kan iets niet?
- Dan leggen we dat in duidelijke taal uit.

8.3 Lokale samenwerking met partners

In de gemeente Nijkerk helpen we elkaar. Onze lokale partners zetten zich in voor onze samenleving en elkaar. Daar zijn we trots op. Daarom zien we hen als belangrijke partners bij alles waar we in de gemeente samen aan werken. Ook werken we samen met bijvoorbeeld woningcorporaties en ontwikkelaars, scholen, zorg- en welzijnsorganisaties, de politie, de veiligheidsregio, het waterschap en netbeheerders. We maken heldere afspraken over wie wat doet. Daarbij werken we met onze partners altijd op basis van gelijkwaardigheid en respect.

8.4 Public affairs

Public affairs is het behartigen van de belangen van de gemeente Nijkerk bij andere overheden en samenwerkingspartners. Sinds 2023 doen we dit actief en met succes. We onderhouden relaties, werken bestuurlijk samen en brengen onze belangen onder de aandacht via gesprekken, regionale en landelijke overleggen en gezamenlijke lobby's. Daarbij werken we waar mogelijk samen met partners in Regio Foodvalley en Regio Amersfoort.

Nieuwe bestuurlijke verhoudingen, het collegewerkprogramma, de Omgevingsvisie 2.0 en ontwikkelingen in de regio vragen om een hernieuwde afweging van de gemeentelijke belangen. Veel keuzes die in de gemeente Nijkerk invloed hebben, worden buiten onze gemeente genomen. Denk aan investeringen in infrastructuur, afspraken over woningbouw, ruimte voor bedrijven en de capaciteit van het elektriciteitsnet. De geplande defensiekazerne in Zeewolde versterkt de samenhang tussen deze onderwerpen.

De lobbyagenda van de gemeente Nijkerk 2027-2031 beschrijft onze belangenbehartiging bij andere overheden en samenwerkingspartners. De centrale boodschap is dat de gemeente Nijkerk kan bijdragen aan regionale en nationale opgaven, wanneer daarvoor voldoende ruimte, voorzieningen en middelen beschikbaar zijn. De agenda richt zich op 4 samenhangende thema's: infrastructuur en bereikbaarheid, wonen, economie en energie.

- **Infrastructuur en bereikbaarheid:** Bereikbaarheid is een voorwaarde voor woningbouw, bedrijvigheid en het functioneren van de regio. Belangrijke verbindingen waar we op focussen zijn de N301, de Nijkerkerbrug, de A1 en A28 en knooppunt Hoevelaken. Ook de ontsluiting van Nijkerk-Oost en de verkeersgevolgen van de kazerne in Zeewolde vallen binnen dit thema.

- **Wonen:** De woningbehoefte (inclusief bijbehorende voorzieningen) van starters, senioren, gezinnen en middeninkomens vormt een belangrijke achtergrond van de agenda. De regionale Woondeal, verstedelijkingsprogramma's en innovatieve woonconcepten maken deel uit van dit thema.

- **Economie:** Dit thema gaat over ruimte voor bedrijven, de kwaliteit en het gebruik van bedrijventerreinen en de verbinding tussen bedrijfsleven, onderwijs en arbeidsmarkt. Het Food Production Cluster geeft de gemeente Nijkerk een eigen economisch profiel binnen Regio Foodvalley.

- **Energie:** De beschikbaarheid van energie is bepalend voor woningbouw, bedrijfsontwikkeling en verduurzaming. Netcongestie raakt bestaande bedrijven en nieuwe (woning)ontwikkelingen.

Jaarlijks bepalen we onze prioriteiten op basis van urgentie, maatschappelijke impact en beïnvloedingsmogelijkheden. Zo blijft de lobbyagenda aansluiten bij de opgaven van de gemeente Nijkerk en actuele ontwikkelingen in de regio.

8.5 Regionale samenwerking

Veel maatschappelijke opgaven stoppen niet bij de gemeentegrens. De gemeente Nijkerk grenst daarbij direct aan de provincies Utrecht en Flevoland en ligt aan de rand van de eigen provincie Gelderland. We werken daarom samen in verschillende regionale verbanden zoals de Regio Foodvalley, Noordwest-Veluwe en Regio Amersfoort. Deze samenwerking richt zich onder andere op het gebied van wonen, het landelijk gebied, mobiliteit, energie, sociaal domein en economie.

De samenwerking binnen de regio's is intensief, maar het levert de gemeente Nijkerk de nodige voordelen op. De afgelopen jaren is veel energie gestoken in deze samenwerking, bijvoorbeeld binnen het sociaal domein, bij de verstedelijkingsstrategieën, op het gebied van het landelijk gebied, en de economie, de bij de regionale energiestrategieën (RES) en ook de regionale woningbouwopgave.

Met de strategische samenwerkingsverbanden bereiken we resultaten die voor ons als gemeente alleen niet haalbaar zijn. We werken aan de volgende doelen:

- Invloed uitoefenen op besluitvorming door andere overheden;
- Gezamenlijk beleid maken voor grote en complexe opgaven zoals: jeugd, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, ruimtelijke ontwikkeling, wonen, landbouw, duurzaamheid/klimaat (waaronder de energietransitie), stikstof, bereikbaarheid en economie;
- Aantrekken van financiering, zoals subsidies;
- Kennisdelen en de integraliteit versterken;
- Gezamenlijke inkopen;
- Profilering en marketing.

Belangrijke strategische samenwerkingsverbanden zijn Regio Foodvalley, Regio Amersfoort en de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM).

De operationele samenwerkingsverbanden voeren gezamenlijk operationele taken uit en/of organiseren gezamenlijke inkoop. Belangrijke operationele samenwerkingsverbanden zijn Omgevingsdienst De Vallei (OddV) en Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT).

Een deel van de regionale samenwerking is wettelijk verplicht. Zo werkt de gemeente Nijkerk samen binnen de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM), de jeugdzorgregio JeugdFV en de Omgevingsdienst De Vallei (OddV). Ook stelt de gemeente samen met de Regio Foodvalley een regionaal volkshuisvestingsprogramma op. Naast deze wettelijke taken voeren we binnen deze samenwerkingen vaak ook aanvullende taken uit.

De gemeente Nijkerk kiest ook bewust voor regionale samenwerking op niet-wettelijke taken. Sommige taken kunnen niet, of slechts zeer moeilijk, door de gemeente alleen worden uitgevoerd. Zo heeft de gemeente Nijkerk dankzij samenwerking binnen de Regio Foodvalley miljoenensubsidies ontvangen van het Rijk en de provincie, onder andere via de regiodeal en het maatregelenpakket. Ook is er gezamenlijk beleid opgesteld op het gebied van mobiliteit, woningbouw, economie en het landelijk gebied. Door gezamenlijk in te kopen in regioverband, kunnen we inkoopvoordelen behalen. Door samen te werken staan we sterk in lobby en vergroot het ons netwerk en onze kennis.